

ret Tilfældet — men ialfsald har Forholdet factiff udvillet sig saaledes, og er fra begge Parters Side blevet anerkjendt som noget Berettiget. Naar der betinges Vanteret i Forpagningsretten, følger jo deraf, at der i fornødent Fald kan gjøres Udlæg i Forpagningsretten, og at Retten til Forpagtning altsaa gennem offentlig Auction kan overdrages til Hvemsomhelst, men naar Forholdet er saaledes paa Steder, hvor Forpagningsinstituttet er meget brugt, troer jeg ikke det vilde være rigtigt nu at indføre nye detaillerede Bestemmelser, der vel give en absolut Ret til at raade over Forpagningsretten i visse Forhold, men indskrænke denne Ret til at raade over den i andre Forhold, nemlig naar der er Tale om Andre end de Nærpaarørende. Jeg troer, at man enten skal give Forpagteren en absolut Ret til at afhænde sin Forpagningsret, og altsaa enhver Tredeemand Afgang til at kunne erhverve en reel Rettighed i denne Forpagningsret og til at kunne gjøre sig Fyldest deri, eller ogsaa skal man undlade i Lovforslaget at indfætte Bestemmelser derom, saaledes som Thinget gjorde, da Lovforslaget i forrige Samling var til Behandling her. Jeg vil foretrække det Første og har i denne Hensigt stillet Vædringsforslaget under Nr. 4; men skulde Thinget ikke ville beslutte sig til at tage dette Skridt, at gjøre Afhændeligheden af Forpagningsretten absolut, har jeg tilladt mig under Nr. 10 at foreslaae, at § 3 udgaaer, og at altsaa hele det reilige Forhold med Hensyn til Forpagningsrettens Afhændelighed bliver at behandle efter de nu gjældende Bestemmelser og kan udvikle sig paa den Maade, det hidtil er skeet. Jeg skal blot gjøre den Bemærkning til Forsvar for en absolut Afhændelighed af Forpagningsretten, at Forpagtningen i sit Væsen er et Institut, der er meget forskjelligt fra Fæstet. Dette er en Forbindelse af et oeconomiff eller et reelt og et personligt Forhold; det personlige Forhold mellem Godseieren og Fæsteren spiller der en betydelig Rolle, og det er desuden ei Forhold, der er hasardeust, som man pleier at kalde det. Forpagtningen er derimod noget ganske Andet, den er udelukkende et oeconomiff Forhold, og det personlige Forhold spiller her ikke nogen

Rolle, hvorhos det, naar en Lovbestemmelse af den Charakter, som den her foreliggende, bliver vedtagen, vil være heelt udenfor Hasarden. Det, som ved Fæsteforholdet kan afgive Begrundelse for, at Fæsterens Ret ikke vilkaarligt kan afhændes, er ikke tilstede ved Forpagningsforholdet, ialfsald i en langt mindre Grad. Jeg tillader mig altsaa at anbefale Vædringsforslaget under Nr. 4, der gaaer ud paa at give Forpagteren en absolut Ret til at afhænde sin Ret til Forpagtningen; men ifald Thingets Fleertal ikke maatte slutte sig hertil, anbefaler jeg subsidiairt Vædringsforslaget under Nr. 10, som gaaer ud paa at lade Alt i den Henseende blive staaende ved det Nuværende, idet man nemlig lader Lovforslagets § 3 gaae ud. — Under Nr. 13 har jeg tilladt mig at stille et Vædringsforslag til § 4. Begyndelsen af § 4 lyder, som de ærede Medlemmer maaffee ville erindre, saaledes: „Naar den, som har overtaget en Bondegaards Forpagtning efter Fdn. 15de Juni 1792 § 11, jfr. Pl. 7de Juni 1806, afgaaer ved Døden, inden Forpagningstiden er omme, bliver Forpagningsretten for den tilbagestaaende Deel af Tiden, hvis der ikke af Forpagteren er raadet over den ved et efter de almindelige Regler gyldigt Testamente, og den eiheller overtages af den længstlevende Wtgefælle osv. at disponere over paa den i Paragraphen angivne Maade.“ Der staaer altsaa, at der skal være raadet over Forpagningsretten ved „et efter de almindelige Regler gyldigt Testamente“. Det er imidlertid forekommet mig naturligt, og det har vistnok ogsaa foresværet flere af dem, der have indsat denne Bestemmelse i Landsthinget, som det Rigtige, at Forpagteren skulde have samme Ret til at vaage over sin Forpagningsret, som en Selveierbonde har til at raade over sin Eiendom. Det har nemlig hidtil været en gjenemgaaende Regel i vor Landbolovgivning, at man har søgt at give Bonden Afgang til at lade den største Part af hans Eiendom gaae i Arv til en enkelt af hans Livsarvinger. Hidtil have vi ikke gjort Brud paa denne Bestemmelse, og saalænge vi have beholdt den i alle øvrige Forhold for Middelklassen af Gaardbesidderne, troer jeg, at der ogsaa er Anled-